

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 20.04.2023 г.

от Обществено обсъждане

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи.

Днес, 20.04.2023 г. от 11:00 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Димитров – директор на дирекция „Природен газ“ и експерти на КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Председателят Иван Н. Иванов откри обсъждането и констатира, че има кворум и не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 128 от 13.04.2023 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия.

Тема на общественото обсъждане са проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи и доклад от 10.04.2023 г. относно приемане на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към

преносната или към разпределителните електрически мрежи е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Тодор Матев, Сава Цеков, Петър Друмев, Радостина Методиева, Радослав Райков и Силвия Петрова.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № № 128 от 13.04.2023 г., т. 1, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-13-41-37/13.04.2023 г. като заинтересовани лица са поканени **„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, „Електроразпределение Север“ АД, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори.**

Заявилите участие в общественото обсъждане са:

- г-н Мартин Величков - ръководител на управление "Правно" в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- г-жа Ангелина Делчева - ръководител екип в отдел "Енергийна политика, околна среда и иновации" в „Електроразпределение Юг“ ЕАД (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- г-н Атанас Тодоров - ръководител отдел "Управление на мрежата и контролинг" в „Електроразпределение Юг“ ЕАД (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- г-жа Десислава Русева - директор „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД (*чрез програмата за съобщения Skype*).

„Електроразпределителни мрежи Запад“ АД и Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Заявил присъствено участие е:

- г-н Никола Газдов - председател на Асоциацията за производство, съхранение и търговия на електроенергия.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Моля, връзка с г-н Мартин Величков, който е ръководител на управление "Правно" в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД.

Служител от КЕВР потърси г-н Мартин Величков, ръководител на управление "Правно" в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте, г-н Виличков. Вие познавате процедурата на провеждане на общественото обсъждане и се обръщам към Вас да изразите становището на дружеството, което в момента представлявате, по отношение на проекта за изменение на Наредба № 6. Особено важна е отговорността на ЕСО ЕАД по причина, че именно ЕСО ЕАД инициира осъществяване на редица от промените, които са предвидени. Заповядайте.

Мартин Величков - ръководител на управление "Правно" в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

От страна на ЕСО ЕАД подкрепяме предложения проект по отношение на подзаконова нормативна регулация на времената схема на присъединяване. Разчитаме,

че текстовете следват логиката на закона и са достатъчно подробни, за да бъдат приложени на практика. Видяхме по отношение на нашите предложения, по-скоро корекциите от страна на Комисията са редакционни и не възразяваме срещу същите.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви. И така, да разбирам, че от страна на ЕСО ЕАД няма възражения по предложените текстове и няма забележки и несъгласия?

Мартин Величков - ръководител на управление "Правно" в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Тук визирам текстовете, които касаят временната схема. Имам един коментар по отношение на промените в чл. 53. От една страна тези 14 дни срок за съгласуване, аз не знам какво ги налага, при положение че така или иначе в момента разпоредбата на ал. 3 говори за 25-дневен срок, в който следва да бъде извършено и съгласуването, и трябва да бъде издаден и договорът. Просто смятам, че с добавянето на още един срок разпоредбата става тежка и неясна. По отношение на ал. 5 ми липсват мотивите по отношение на изключване на съгласуване по отношение на мощности от 200 kW. От доклада поне не можем да установим мотивите на Комисията за подобно предложение.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Величков. Моля Ви, останете на линия, след като чуем и останалите участници в общественото обсъждане, ще дам думата на представителите на работната група начело с г-н П. Младеновски да вземат отношение по Вашите забележки. Останете да проследите общественото обсъждане до края.

Мартин Величков - ръководител на управление "Правно" в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Да, естествено.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Преминаваме, колеги, към становището на „Електроразпределение Юг“ ЕАД. То ще бъде представено от г-жа Ангелина Делчева - ръководител екип в отдел "Енергийна политика, околна среда и иновации" и от г-н Атанас Тодоров - ръководител отдел "Управление на мрежата и контролинг". Моля, връзка с тях.

Служител от КЕВР потърси представителите на „Електроразпределение Юг“ ЕАД за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Предполагам, че това е г-жа Делчева. Здравейте, г-жо Делчева. А, ето го и г-н Тодоров.

Ангелина Делчева - ръководител екип в отдел "Енергийна политика, околна среда и иновации" в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Здравейте.

Атанас Тодоров - ръководител отдел "Управление на мрежата и контролинг" в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Здравейте.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Радвам се да Ви видя и двамата. Вие знаете, че се обръщам към Вас като предлагам да представите становището на „Електроразпределение Юг“ ЕАД по изготвените промени в Наредба №6. Слушаме Ви.

Атанас Тодоров - ръководител отдел "Управление на мрежата и контролинг" в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми комисари, членове на работната група и колеги. Запознахме се с проекта на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 6 и имаме определени коментари по нея. Подробно писмено становище ще ангажираме в предоставения срок, но сега искаме съвсем набързо да маркираме кои разпоредби представляват някакво притеснение за нас като електроразпределително дружество.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Слушаме Ви.

Атанас Тодоров - ръководител отдел "Управление на мрежата и контролинг" в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Така например ние не сме съгласни с предложени нов срок в чл. 7, ал. 2, който се дублира и в чл. 53, ал. 2, в хипотезата, в която следва ЕСО ЕАД да бъде уведомявано за определени въздействия върху неговата мрежа евентуално. Несъгласието ни идва от там, тъй като на първо място предложението за въвеждане на този срок за нас изглежда необосновано и нецелесъобразно, но и трудно изпълнимо. Сега ще обясним защо. От една страна, считаме, че такава промяна ще доведе до някакво формализиране на процедурата. От друга страна, пренасяне на чисто мрежови казуси понякога в разпределителната мрежа към ЕСО ЕАД, което едва ли е целта в случая, така преди да изпратим информация към ЕСО ЕАД електроразпределителното дружество следва да има време да направи изчисления, анализ и да извърши преценка относно самата процедура по предоставяне на становище за условията за присъединяване на един обект, бил той обект на клиента или обект за производство на електрическа енергия. С оглед на, както знаете нестихващия интерес както към изграждане на ВЕИ на лицензионната територия и на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, и на другите електроразпределителни дружества, така и паралелно с него нестихващият интерес за присъединяване на клиенти по обекти, ние се притесняваме, че съкратените срокове, както казахме, ще доведат до едно формализиране, но също така считаме, че фокусът на нашите експерти следва да бъде на първо място върху навременно и качествено изпълнение именно на услугата по предоставяне на становище. Определянето на такъв срок, както казахме, ще измести фокусът и нашите служители не толкова в работа по становище, колкото до по-ранна преценка какви бих били последствията от присъединяване на един обект, както и понякога, за съжаление, може би до някакъв автоматизъм, където някой вижда проблем, който му е трудно да реши, автоматично да бъде препращан до ЕСО ЕАД, което категорично не е правилно. Честно казано, аз се страхувам, че може и понякога просто за да се спази срокът, информация, за която не сме сигурни, да бъде препращана към ЕСО ЕАД. Наред с това трябва да имаме предвид, че срокът за сключване на предварителен договор за присъединяване, както и срокове, които съществуват по принцип в Наредбата, например ние имаме възможност, когато документите са непълни, да върнем документите на клиента. След това той разполага с цял месец да предостави допълнителната информация, която е изискана от него. Ако влезем в такава хипотеза, настоящата предлагана редакция на Наредба №6 не предвижда изключение от нея 14-дневния срок, който сега се предлага. Това важи както за чл. 7, така и за чл. 53. Тоест ние автоматично ще бъдем в нарушение на такъв

срок. Това е чисто техническата невъзможност при така разписаните разпоредби според нас те да бъдат прилагани. И поради тази причина считаме, че е добре тази редакция или да отпадне, или да бъде обмислена, или да бъде дописана. Да се допише конкретни изключения, защото просто поставянето на 14-дневен срок за нещо, и то което в случая не касае ускоряване на процедурата за клиента или инвеститор в обект за производство на енергия, не гарантира нищо на никой. Не пази ничий интерес. Поне така считаме ние.

Допълнително ще ангажираме по-точна редакция на чл. 16а. Няма в момента да губим времето на Комисията и работната група с това. Допълнително мога да кажа относно чл. 53, за който говорих преди малко, че тук отново, както и в чл. 7, има опасност спазването на сроковете, разписани в чл. 53, ал. 2 например, да стане невъзможно и отново тук, както и аналогично в чл. 7, изключения няма. Така изглежда, че предложението, дори и мотивирано от нещо добро, т.е. ускоряване на процедурата, както обяснихме, няма да доведат до това и също така изглежда не е съобразено с цялостната логика и съвкупния анализ граматически и логически на текстовете, които в момента съществуват в Наредбата. С оглед на това предлагаме тези разпоредби да отпаднат. Ще ангажираме допълнителни предложения относно чл. 59а, където единствено изпитваме притеснения, свързани с ал. 1, а именно относно това, на кой етап следва да бъде направено едно искане за присъединяване при временна схема за достъп. От редакциите в момента, въведени в Наредба №6, се вижда, че нашето разбиране се разминава с това, заложено в Наредбата. Ние считаме, че по принцип такова искане, макар и досега да не е съществувала такава опция (тя се въведе с последното изменение в ЗЕ), но такова искане следва да бъде направено с първоначалното подаване за искане за проучване. В момента логиката на Наредбата е точно различна. Тя предполага такова искане да може да бъде подадено във всеки един момент, включително и при сключен договор. Това според нас обаче, макар че тук, ако трябва да сме честни, това засяга в момента най-вече ЕСО ЕАД, тъй като всички тези разпоредби не касаят електроразпределителните дружества. Тук няма хипотеза, в която да се говори за обекти на производители или клиенти, които да се присъединяват към електроразпределителните мрежи и чиито условия да се съгласуват с ЕСО ЕАД. Но ние все пак се чувстваме длъжни да ангажираме един такъв коментар, защото се притесняваме, че тук ще се дадат или частично и равноправно положение, въпреки отита да се разпише принцип първи по време – първи по право, така и фактът, че се получава малко и който се е сетил – за него ще има привилегии, за останалите – не. Може би не трябва ние да сме блюстителите на някакъв такъв ред, но все пак считаме за свой професионален дълг да споделим, че имаме такива притеснения.

Другото, което ни притеснява, е, че това ще изисква допълнителни проучвания от системния оператор. Реално, за всеки един такъв случай, по който той вече е провел проучване. Това ще ангажираме в подробно писмено становище.

Ако може да се върна на чл. 53, ал. 5, където чл. 53 искам изцяло да подкрепя колегите от ЕСО ЕАД. Ние също не разбираме и не виждаме смисъл от заложения там отново 14-дневен срок, след като за ЕСО ЕАД остава задължението да издаде предварителен договор за присъединяване в срок от 25 дни, напълно неясно остава смисълът от въвеждането на имагинерната фигура от 14-дневен срок за съгласуване условия за присъединяване, които така или иначе ще се поместят в този предварителен договор. Съгласен съм напълно с колегите, че се утежнява текстът и отново – няма за никого полза от това.

Относно ал. 5. Това, че разпоредбите на ал. 2 и ал. 3 от чл. 53 не се прилагат за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия със заявена мощност до 200 kW, трябва да кажем, че ние считаме, че това е разпоредба, която най-малкото е предварително съгласувана с ЕСО ЕАД, тъй като според нас, ако операторът

на преносната мрежа счита, че въздействието на обекти с подобна инсталирана мощност до 200 kW върху преносната мрежа е достатъчно малко, за да бъде сметено за пренебрежително такава, то логично е подобни процедури да не се прилагат. В момента често се налага с ЕСО ЕАД да водим кореспонденция заради малки централи, които се присъединяват на средно напрежение, поради спецификата на клиентите и инвеститори. Например небитов клиент, който е присъединен със собствено съоръжение на ниво средно напрежение, няма как, искайки да прави централа за собствено потребление с опция за връщане излишъка в мрежата, тази централа да се присъедини на ниско напрежение. Макар че тя вътре се присъединява на ниско, тя към нашата мрежа се присъединява на средно. Това създава за ЕСО ЕАД допълнителни главоболия понякога за централи от порядъка на 50 kW. И ако ЕСО ЕАД се съгласни с подобна позиция, което аз не чух, те явно имат притеснения, но ние също бихме подкрепили, защото изглежда, че целта на промяната е намаляване на документооборота от съгласуване на условията за присъединяване към електроразпределителната мрежа именно с оператора на преносната такава. За нас това е логично. Този документооборот е достатъчно обемен в момента. Ние имаме преки наблюдения върху него, така че промяната тук пак казвам: Ако ЕСО ЕАД я подкрепят, ние също категорично ще подкрепим.

Относно чл. 83 ще ангажираме допълнително писмено свое предложение.

И общо взето накратко или не толкова кратко, това е позицията на „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Благодарим Ви за отделеното време и възможността да я изразим пред Вас.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Тодоров. Имам въпрос към г-жа Делчева. Тя ще вземе ли думата или се солидаризира с това, което г-н Тодоров изложи?

Ангелина Делчева - ръководител екип в отдел "Енергийна политика, околна среда и иновации" в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Съгласна съм с изложението на г-н Тодоров и подкрепям същото. В законоустановения срок ще изпратим подробно писмено становище.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Вие знаете, че този срок е 14 дни. Ще разчитаме не само да го спазите, но дори ако може преди 14 дни да изпратите, за да има достатъчно време работната група да се запознае и да изрази становище по Вашите предложения. Освен това ще Ви помоля да останете все пак на линия, защото предполагам, че след завършване на изказванията на участниците в хода на процедурата, като дам думата на работната група, ще чуете становище от нея по някои от повдигнатите въпроси. Разбира се, това не означава по всички, но може би по някои от въпросите те биха желали директно да изразят становището си.

И така, благодаря Ви за момента за участието и минаваме към „Електроразпределение Север“ АД. Становището на дружеството ще изрази г-жа Десислава Русева, която е директор „Регулаторно управление“. Връзка с г-жа Русева.

Служител от КЕВР още веднъж потърси г-жа Десислава Русева - директор „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Русева.

Десислава Русева - директор „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:
Здравейте.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

добре е може би да си изключите звука от самото заседание.

Десислава Русева - директор Регулаторно управление в „Електроразпределение Север“ АД:
Изключен е, да.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Мислех да не се чува като ехо. Така или иначе, Вие знаете, че се обръщам към Вас да ни представите становището на „Електроразпределение Север“ АД по проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №6. Проект, който е изготвен от работна група на Комисията. Заповядайте.

Десислава Русева - директор Регулаторно управление в „Електроразпределение Север“ АД:

Благодаря, г-н Председател, благодаря и на членовете на Комисията и на работната група. Ние се запознахме с доклада и с проекта на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба №6 и ще изразим становището си в следната посока. По отношение на предложенията за изменение и допълнение, касаещи временните схеми за достъп, няма да вземем отношение, тъй като се прилагат само за присъединявания на клиенти и на производители към преносната мрежа и са съответни на влезлите в сила промени в ЗЕ. По-скоро ще изразим нашата позиция по промените основно в чл. 53, които касаят и операторите на разпределителни мрежи. Считаме, че въвеждането на сроковете за съгласуване на условията за присъединяване от преносния оператор спрямо разпределителния е правилно и навременно и ще даде една предвидимост на времетраенето на процедурата за присъединяване. В също време обаче бихме искали да направи някакви редакции в тази разпоредба, така че тя да съответства на други разпоредби на Наредба №6. Както в момента се е опитала работната група да направи това с разпоредбите за клиенти и производители, считаме, че в предложението срок в ал. 3 на чл. 53 от 25 дни за сключване на предварителен договор за присъединяване, следва да се прецизира в кои случаи ще се предлага такъв договор и в кои случаи ще има само съгласувателно становище, така както е разписано в чл. 104 от Наредба №6 и следващите. Тъй като в случаи, в които не е необходимо увеличаване на капацитета на подстанция или на възможности на преносната мрежа, съгласувателната процедура се изразява в издаване на съгласувателно становище, а не в сключване на предварителен договор за присъединяване. Също така считаме, че тази разпоредба трябва да се прецизира и с оглед думичката *сключване*, която е въведена в момента, тъй като в останалите текстове на Наредба №6 е предвидено ЕСО ЕАД да предлага проект на предварителен договор, а не да се сключва такъв. В противен случай би се стигнало до сключване на предварителен договор за присъединяване между разпределителното дружество и преносния оператор още преди да бъде издадено становище към съответния клиент или производител и преди той да е заявил окончателно инвестиционните си намерения, тъй като на етап становище невинаги има сигурност в инвестиционните намерения. След като се запознае съответният клиент и производител с условията, тогава преценява дали да продължи една процедура по присъединяване. По останалите предложения за изменения и допълнения в Наредбата ще изложим

подробни аргументи в писмено становище в срока, който ще ни предоставите. Благодаря за вниманието.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

И аз Ви благодаря, г-жо Русева. Би било добре, ако останете до края на общественото обсъждане, за да чуете становището и на работната група по повдигнатите въпроси. И сега преминаваме към г-н Никола Газдов, който ще участва присъствено в общественото обсъждане. Той е председател на Асоциацията за производство, съхранение и търговия на електроенергия. Г-н Газдов, слушаме Ви. Вие ще представите становището предполагам на Асоциацията, не като лично становище?

Никола Газдов - председател на Асоциацията за производство, съхранение и търговия на електроенергия:

Разбира се. Благодаря Ви много, уважаеми г-н Председател, уважаеми дами и господа комисари, колеги. Ние се радваме, че се провежда това належащо обществено обсъждане, защото знаем, че с последните промени, които бяха приети, въвежда т.нар. присъединяване по време на схема, се изискваше и адаптация на Наредба №6, което в момента се случва. Имаме някои въпроси и неясноти, които сме ги коментирали с народните представители, с ЕДО ЕАД. Част от тях виждаме, че в проекта са адресирани. Има някои неясноти, които наши членове разработчици на големи вятърни и фотоволтаични паркове ни зададоха и помолиха да ги зададем днес към Вас, като, разбира се, ние в разширен вариант ще ги представим писмено. Неясноти, които включително в системния оператор и в разпределителните дружества не успяхме да получим ясен отговор как точно ще бъдат разрешени. Виждаме, че в проекта става въпрос за адаптация на договори, предварителни и окончателни. Това, което не е ясно, е как се процедира с въпроси, които са на ниво становище, защото конкретно за вятърните паркове отнема доста време да постигнат необходимите изисквания за сключване на предварителни договори. Тоест дали този етап на разработка на проект ще може да участва в схемата за присъединяване на временна схема. Да, ние считаме, че тя е приложима и за по-големи проекти видимо, щом става въпрос за системния оператор, но ако може да бъде потвърдено това. Тоест за проекти, които са над 50, 10 kW и т.н. Има притеснения доколко и как точно ще бъдат адаптирани договорите или становищата, и те биха участвали в тази схема, защото, разбира се, всички разширения на мрежата е предвидено да бъдат за сметка на инвеститорите. Временната схема пък ще позволява доколкото разбираме неограничено намаляване на изнесената мощност в ситуации, които изискват това, което от гледна точка на инвеститорите пък означава несигурност, която очакваме банките да оценят съответно и да има трудности с финансирането на такъв тип проекти. Тоест ще има ли някакъв вид ограничаване на ограниченията и КЕВР ще следи ли какво ще е точно съдържанието на тези адаптации на договорите? Публичният регистър, който ще бъде изграден, от кой момент нататък ще функционира, т.е. от момента на влизане на Наредбата в сила или от момента на влизане на Закона в сила? Тоест ако към днешна дата има внесени искания за присъединяване по време на схема, те ще бъдат ли третираны като заварено положение или ден едно ще бъде публикуване на финалния вариант на Наредбата? Има вече други детайли, които са малко по-разширени. Тях ще включим в писменото си становище, като се надяваме и оставаме на разположение да бъдем в контакт с работната група и с Вас преди публикуването на окончателния вариант. Благодаря Ви.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

И аз Ви благодаря, г-н Газдов. Сигурен съм, че ще се възползвате от възможността в 14-дневния нормативен срок да представите и писменото становище на

ръководената от Вас Асоциация.

Колеги, изчерпахме списъка на заявите участие в днешното обществено обсъждане. Преди да дам думата, предполагам на г-н Младеновски, който от името на работната група вероятно ще изрази становище по някои от повдигнатите въпроси и оспорени текстове, все пак искам само едно нещо да кажа, защото то беше така представено от г-н Тодоров като сериозен проблем, а то е свързано със сроковете, специално 14-дневният срок, като каза, че ако е необходимо да се допълни заявление, искане и т.н., то този срок изобщо отпада. Четиринадесетдневният срок по смисъла не само на този нормативен акт тече от момента, когато е завършила предварителната комуникация за постъпване на всички необходими данни и документи към искането. Тоест от момента, когато искането е прието без възражение и предстои неговото разглеждане. Ще отбележа, че и по същия начин процедира Комисията за своите собствени срокове, които са по отношение издаване на лицензии или на други съответни документи. Срокът започва да тече след приключване на тази предварителна фаза, която в някои случаи е почти неизбежна и изисква допълнително да бъдат представени данни или документи. Това нещо не се включва в 14-дневния срок. Той трябва да бъде чист 14-дневен срок за разглеждане на постъпилото искане.

Г-н Младеновски, заповядайте от името на работната група.

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми г-н Газдов, уважаеми представители на дружествата, които може би гледат прякото излъчване в интернет в момента. Аз мога да групирам възраженията основно в две посоки. Едната е заради това, че няма да се иска съгласуване от ЕСО ЕАД за централи до 200 kW. Втората е за конкретните допълнителни срокове. За сроковете само искам да кажа, че в момента липсва срок. В момента липсата на срокове в Наредба №6 не позволява на Комисията да си свърши добре работата по голяма част от подадените жалби. Липсата на срокове не дава основание на Комисията да контролира процеса по присъединяване и в множество случаи, тъй като при нас идват само жалбите, т.е. ние виждаме само случаите, в които тези срокове се разпъват безкрайно много във времето, в много от случаите се злоупотребява с тези срокове. Потърпевши единствено са клиентите и заявителите за присъединяване. Имаме случаи, в които от непрестанна кореспонденция, от бавене на срокове заявления за присъединяване се бавят повече от две години, което смятам, че е недопустимо и то за малки централи. По отношение на тези до 200 kW, действително тук пък се опитваме да разрешим друг опит за злоупотреба от страна на електроразпределителните дружества, именно предлагайки присъединяване на малки централи, които е ясно, че икономически е нецелесъобразно малки централи на средно напрежение, тази съгласувка с ЕСО ЕАД, която струва 8 хил. лв. близо, която цели да откаже заявителите. И другото което е, както се спомена от представителите на ЕВН, някъде технически е по-оправдано да има дори и за малка централа за собствено потребление да се присъедини на средно напрежение, тъй като самият клиент е присъединен на средно напрежение. Това пак преминава през една дълга процедура, минаваща през ЕСО ЕАД, и в случая по този начин се облекчава дейността на системния оператор. Аз не знам те защо изразяват несъгласие. Това е коментарирано с тях нееднократно. В случая това е намаляване на административната тежест към заявителите и облекчаване на тяхната работа, тъй като те са заринати с безброй искания за присъединявания и по този начин се оправдават за забавените срокове.

По отношение на коментарите на ЕВН, които не касаят работата на тяхното дружество, а по-скоро на системния оператор, няма да ги коментирам, тъй като след

като не е поучен коментар от страна на ЕСО ЕАД, за които са приложими конкретните разпоредби, не смятам, че трябва да се коментират разпоредби, които са несъотнесими към тяхното дружество.

По отношение на това, което каза г-н Газдов. Да, действително това е ... Ние малко тук се преповтаряме с дискусиата, която се водеше при приемането на Закона на Енергийна комисия. Там бяха поставени абсолютно същите въпроси от Вас и от г-н Табутов, но най-общо казано, да, тази схема е приложима само за големи проекти, те са присъединени единствено само към ЕСО ЕАД. Схемата не е приложима така, както е разписана в Закона. Не е приложима за присъединяване към електроразпределителните дружества.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Говори се за временните схеми.

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Точно така, за временните схеми. Според мен публичният регистър трябва да се въведе след приемането на Закона, т.е. тези, които са подали вече, не губят правото си според мен, а не от влизане в сила на Наредбата. Единствено ЕСО ЕАД чака влизане в сила Наредбата, тъй като там трябваше да бъде разписан редът и начина, по който се гледат тези искания. По отношение на неограниченото намаляване, за съжаление това е една опция, която се предоставя, и няма как да се ограничи във времето намаляването и спирането на тези проекти, тъй като все пак най-важен е принципът минус 1, т.е. на трансформатора, на който са присъединени клиентите на ЕСО ЕАД, при положение че трябва да се прехвърли към другия трансформатор, който има присъединени производители чрез временна схема, няма как да се застраши сигурността на снабдяване на клиентите и това прекъсване ще отнема толкова време, колкото е нежно на оператора да отстрани проблема. И пак казвам – това е само една опция за производителите и то за тези, които са готови, а трябва да чакат с години извършването на определени инвестиции от страна на оператора, който също има доста работа – ЗОП-ове, доставка на оборудване и т.н. отнема технологично време и тази схема е по желание само на самия производител или потребител, защото те се прилагат от потребители, е само по желание, тъй като му се дава възможност да работи в това време, докато се извърши необходимите инвестиции от ЕСО ЕАД. Все пак трябва да преглътне неудобствата, които ще му причинят действията на оператора с оглед гарантиране сигурността на снабдяването на останалите.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Младеновски. Обръщам се към колегите. Не виждам желание за изказване или задаване на въпроси. Да, заповядайте, г-н Газдов, и бъдете кратък. Слушаме Ви.

Никола Газдов - председател на Асоциацията за производство, съхранение и търговия на електроенергия:

Благодаря много за възможността и коментара на г-н Младеновски. Мисля, че всичко, което казахте, е абсолютно разбираемо и за инвеститорската общност. Единствено може би, и това ще се опитаме ние да го уточним в писменото си становище, да има някаква възможност за последващ контрол, т.е. при въвеждането в експлоатация на една централа ограниченията да е ясно, че се случват само при наистина техническа неотложност и необходимост, а да няма злоупотреби или да не бъдат единствено по решение на диспечера и приоритетно в негативен план да бъдат

диспечирани именно мощностите, присъединени по време на схема. Това е и рискът, който и банките съответно биха оценили негативно. Ако има контролна функция например вменена на КЕВР, вярваме, че това ще намали значително възприятието за риск.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Да, благодаря Ви, г-н Газдов. Поначало стремежът на КЕВР е създаване на ясни правила и ред, това което между другото беше поискано от самия Електроенергиен системен оператор. Относно текстовете, които той чака, за да може да ги приложи, все пак да напомня, че съгласно §15 от проекта за промените Наредбата влиза в сила от деня на публикуване в Държавен вестник.

Колеги, ако няма, а аз виждам, че няма други изказвания, преди да закрия заседанието, две съобщения:

Първото, то е рутинно, но все пак съм длъжен да го сторя, а то е, че в 14-дневен срок всички лица, които са участвали присъствено, които са участвали чрез канала за комуникация Skype или които просто проявяват интерес към тази тема и имат предложения, могат да ги депозират в КЕВР. Повтарям, в 14-дневен срок.

И второто, насрочвам закритото заседание на Комисията, на което Комисията ще се произнесе с решение за Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи, ще се проведе на 19.05.2023 г. Датата на провеждане на това закрито финално заседание по отношение на Наредба № 6 е съобразена и с двуседмичния срок, в който могат да бъдат подавани предложения и становища по подготовения към момента проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6.

Благодаря на всички участници, присъствени или по Skype, на работната група и на Вас, колеги, и закриям днешното заседание.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-13-41-37/13.04.2023 г. - покана до заинтересованите лица относно проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
Б. Голубарев

ИВАН Н. ИВАНОВ

.....
Д. Кочков

.....
П. Трендафилова

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

А. Фикова - главен експерт